

Werken in Duitsland

en wonen in Nederland

Meer informatie?

Deze brochure geeft algemene informatie. Heeft u na het lezen nog vragen? Kijk dan op uwv.nl/werkloos. U kunt ook contact opnemen met UWV Telefoon Werknemers via 0900 - 92 94 (lokaal tarief).

Inhoud

Werken in Duitsland	4
Belastingen	5
Volksverzekeringen	8
Toeslagen	12
Ziektekosten	16
Werkloosheid	20
Belangrijk	23
Meer informatie	25
Eures	27

Werken in Duitsland en wonen in Nederland

Iedereen die in Nederland woont of werkt is verzekerd volgens de sociale wetgeving. Zo bouwt u uw AOW pensioen op en kunt u in aanmerking komen voor kinderbijslag of een nabestaandenuitkering.

Zodra u echter buiten Nederland gaat wonen of werken, dan bent u in principe niet meer verzekerd voor de sociale verzekeringen.

Dit kan onder andere betekenen dat:

- U geen of minder AOW-pensioen opbouwt en ontvangt en in plaats daarvan een pensioen in Duitsland opbouwt.
- U waarschijnlijk Duitse kinderbijslag krijgt.
- Uw nabestaanden geen of lagere nabestaandenuitkering (Anw) krijgen, maar een Duits pensioen.
- U geen recht meer hebt op aftrek van de hypotheekrente.

In deze brochure vindt u een kort overzicht van de belangrijkste aandachtspunten!

Werken aan perspectief

Werken is belangrijk, voor uzelf en voor de maatschappij. UWV helpt u om werk te vinden en te houden. Is werken niet mogelijk, dan zorgen wij voor tijdelijk inkomen. Dit doen wij op basis van de WW, WIA, WAO, Wajong, WAZ, WAZO en Ziektewet.

Belastingen

Als u in Nederland woont en in Duitsland werkt, hebt u te maken met zowel de Duitse als Nederlandse belastingdienst. In Nederland heeft u te maken met inkomstenbelasting en in Duitsland met loonbelasting. Nederland en Duitsland hebben een verdrag ter voorkoming van dubbele belastingen afgesloten. Hierdoor hoeft u bijvoorbeeld alleen in Duitsland over uw loon belasting te betalen. Omdat u belastingplichtig bent in Duitsland, kunt u ervoor kiezen om in Duitsland gelijk te worden gesteld met de inwoners van Duitsland. U kiest er dan voor om 'unbeschränkt Steuerpflichtig' te zijn. Dit houdt in dat u in Duitsland gebruik kunt maken van verschillende aftrekmogelijkheden.

Als u bij een Duitse werkgever begint, heeft deze verschillende gegevens nodig die het Finanzamt, waar de werkgever onder valt kan leveren. Bijvoorbeeld een Steuernummer en Steuer ID. Hiervoor moet u speciale formulieren invullen. Als u onbeperkt belastingplichtig bent is dit de 'Antrag auf unbeschränkte Steuern'. Bent u beperkt belastingplichtig is dat het formulier 'Antrag auf beschränkte Steuern'. Het laatste formulier kan de werkgever ook invullen en afgeven bij zijn Finanzamt.

De aanvraag voor onbeperkte belastingplicht in Duitsland moet u invullen, laten afstempelen door de Nederlandse belastingdienst en inleveren bij het Finanzamt waar de werkgever is gevestigd. Het Finanzamt zal dan de werkgever op de hoogte stellen van uw Steuernummer en Steuer ID. U krijgt hiervan een kopie.

Hoe doet u belastingaangifte in Duitsland?

U bent in Duitsland belastingplichtig als u voor een werkgever met woonplaats in Duitsland uw werkzaamheden fysiek in Duitsland uitoefent. Uw werkgever houdt de Duitse loonbelasting op uw brutoloon in. Omdat Duitsland verschillende belastinggroepen (Lohnsteuerklassen I tot en met VI) kent, moet u voor elk kalenderjaar dat u in Duitsland werkt een aanvraag indienen om in een bepaald tarief ingedeeld te worden. Zonder aanvraag wordt u automatisch in het meest ongunstige tariefgroep VI ingedeeld.

In principe bent u beperkt belastingplichtig en kunt u in tariefgroep I ingedeeld worden. Als beperkt belastingplichtige bent u niet verplicht belastingaangifte te doen. Onder bepaalde voorwaarden kunt u dit wel vrijwillig doen. U kunt ervoor kiezen als onbeperkt belastingplichtig aangemerkt te worden.

Werken in Duitsland

Lukt het maar niet om een uitdagende baan te vinden? Misschien is werken over de grens iets voor u. De lidstaten van de Europese Unie (EU), Europese Economische Ruimte (EER) en Zwitserland hebben afspraken met elkaar gemaakt over vrij verkeer van werknemers. Door deze afspraken kunt u makkelijker in een andere lidstaat werken. Er zijn veel openstaande vacatures in Europa. Hiervoor hoeft u niet altijd te emigreren. U kunt bijvoorbeeld ook net over de grens in Duitsland gaan werken.

Voordelen

Relatief veel werkzoekenden staan open voor een baan over de grens. Maar slechts weinig mensen nemen echt de stap. Ongeveer 2% van de Europese burgers werkt in een ander land dan hun eigen lidstaat. Dit blijkt uit onderzoekscijfers van EURES. Werken in het buitenland heeft vele voordelen:

- Het helpt bij de ontwikkeling van uw competenties.
- Het is goed voor uw zelfvertrouwen en communicatieve vaardigheden.
- Door in een andere cultuur te werken leert u dingen in een ander perspectief te zien. Zo komt u tot nieuwe inzichten.
- U verbetert uw talenkennis of u leert zelfs een geheel nieuwe taal

Dit kan als uw niet in Duitsland belastbaar inkomen per kalenderjaar niet meer is dan € 8.652 of als u voor minimaal 90% van uw wereldinkomen in Duitsland belastingplichtig bent.

Onbeperkt belastingplichtigen genieten alle belastingtechnische voordelen die een inwoner van Duitsland ook heeft. U kunt dan van belastingtechnische voordelen voor uw kinderen gebruik maken (bijvoorbeeld tariefgroep I met 2 kinderen). Voor gehuwden is tariefgroep III het meest voordelige Duitse belastingtarief. Hiervoor komt u in aanmerking als u getrouwd bent en uw niet in Duitsland belaste inkomen van uw en uw partner per kalenderjaar niet boven € 17.304 komt of uw inkomen voor ten minste 90% in Duitsland belast is. U moet er rekening mee houden dat het inkomen van uw partner meetelt bij het berekenen van het belastingpercentage over uw Duitse loon. Als onbeperkt belastingplichtige kunt u in Duitsland een belastingaangifte doen

U bent dan wel verplicht voor 31 mei van het volgende jaar in Duitsland aangifte te doen. De indeling in een Steuierklasse is alleen van belang om vast te stellen wat maandelijks aan loonbelasting moet worden ingehouden. Bij een belasting-aangifte wordt de definitieve belasting achteraf vastgesteld. Via de website www.lohnspiegel.de kunt u het salaris in Duitsland van bruto naar netto en andersom berekenen met de verschillende Steuierklassen. Uw inkomsten die niet in Duitsland belastbaar zijn, tellen wel mee voor het bepalen van het door u te betalen belastingpercentage. Het belastingtarief stijgt in verhouding met het fiscale inkomen. Voor de jaarlijkse controle heeft het Duitse 'Finanzamt' de gegevens nodig van uw Nederlandse inkomen. Hiervoor is de EU/EWR-verklaring. Deze moet u elk jaar invullen, door de Nederlandse belastingdienst laten afstempelen en bij het 'Finanzamt' afgeven.

Aangifte doen

Omdat u in Nederland onder de inkomstenbelasting valt en in Duitsland onder de loonbelasting, moet u in principe in beide landen een belasting-aangifte doen. Als u in Nederland geen inkomsten hebt, bent u niet verplicht een aangifte te doen. Alleen als u hiertoe wordt opgeroepen door de belastingdienst bent u hiertoe verplicht.

Uitzonderingen

Voor een aantal beroepen zijn speciale regelingen als u in Duitsland gaat werken.

- U werkt als internationaal chauffeur voor een Duitse onderneming. Dan gelden voor u aparte regels voor wat betreft de loonbelasting. Informeer hiernaar bij een medewerker van een Grensinfopunt.
- U gaat voor een Nederlands uitzendbureau in Duitsland werken. U bent dan altijd vanaf de eerste dag belastingplichtig in Duitsland.
- U werkt als docent.

Vraag hiernaar bij de belastingdienst of het 'Finanzamt' of een medewerker van een Grensinfopunt.

Solidariteitsbelasting vervalt voor de meeste burgers

Voor ongeveer 90 procent van de burgers die momenteel de solidariteitstoeslag betalen, wordt deze vanaf januari 2021 volledig afgeschaft. Voor nog eens 6,5 procent wordt het op zijn minst gereduceerd. Tot een belastbaar inkomen van 61717 euro per jaar is in de toekomst geen "Soli" meer verschuldigd. Voor koppels gelden de dubbele bedragen. Van het wegvallen van de solidariteitstoeslag profiteren ook grensarbeiders die in Duitsland werkzaam zijn.

Hieronder ziet u een indicatie van een bruto netto berekening. Het geeft aan wat u overhoudt in Nederland en wat in Duitsland in Steuierklasse I en III (hier kunnen geen rechten aan worden ontleend).

Bruto	Netto NL	Netto D (1)	Netto D (3)
1.653	1576	1.267	1.345
1.700	1.591	1.276	1.357
1.900	1.745	1.395	1.517
2.100	1.865	1513	1.677
2.300	1.983	1.630	1.826
2.500	2.103	1.745	1.956

Auto van de zaak

Als werknemer van een in het buitenland gevestigde onderneming kunt u onder voorwaarden een werknemersvrijstelling van bpm krijgen voor personen-, bestelauto's en motoren die in het buitenland zijn geregistreerd:

- Het voertuig is door een in het buitenland gevestigde werkgever ter beschikking gesteld aan een in Nederland wonende werknemer.
- U moet een schriftelijke verklaring overleggen waarin uw werkgever aangeeft dat het voertuig is bestemd voor de uitoefening van werk buiten Nederland.
- U hebt geen invloed in welk land het voertuig geregistreerd wordt.
- Alleen de werknemer of zijn gezinsleden maken in Nederland gebruik van het motorrijtuig.

Het formulier kunt u vinden op: www.belastingdienst.nl, vul als zoekterm 'werknemersvrijstelling' in.

Forensentoeslag (Pendlerpauschale) en mobiliteitspremie

Vanaf 1 januari 2021 wordt de forensentoeslag verhoogd. De eerste 20 kilometer van de afstand van huis naar het werk wordt de bekende 30 cent aangehouden. Vanaf de 21ste kilometer kan 35 cent per afstandskilometer in de aangifte inkomstenbelasting worden afgetrokken. Van de verhoging kunnen sommige werknemers die helemaal geen inkomstenbelasting betalen ook van profiteren. Zij kunnen bij het Finanzamt een zogenaamde mobiliteitsbonus aanvragen. Om de mobiliteitsbonus te krijgen moet het belastbaar inkomen bij alleenstaanden lager dan 9.744 Euro zijn en de enkele woon-werkweg meer dan 20 kilometer zijn. Voor elke extra kilometer boven de 20 kilometer krijgen zij 14 procent van de verhoogde pendelvergoeding - dat wil zeggen 4,9 cent per kilometer tot een plafond. Wie echter maar tot 20 kilometer naar het werk reist, profiteert niet.

De verhoogde forensentoeslag en mobiliteitsbonus zijn beperkt tot 2026.

Volksverzekeringen

Pensioen

Hebt u zowel in Nederland als in Duitsland gewerkt en in beide landen een ouderdomspensioen opgebouwd? Dan kunt u uit beide landen een ouderdomspensioen krijgen: AOW uit Nederland en een 'Altersrente' uit Duitsland. U vraagt beide pensioenen, dus ook de Duitse 'Altersrente', aan bij het SVB-kantoor in uw regio.

In Duitsland krijgt u, net als in Nederland, uw ouderdomspensioen vanaf uw pensioengerechtigde leeftijd. Maar u kunt er in Duitsland voor kiezen om al vanaf uw 60e verjaardag een vervroegde ouderdomsrente te krijgen.

De vervroegde uitkering is lager dan de uitkering die u vanaf uw pensioengerechtigde leeftijd zou krijgen. Het pensioen dat u hebt opgebouwd, spreidt u dan namelijk uit over een groter aantal jaren. Uw 'Altersrente' wordt 0,3% lager voor iedere maand die u voor uw pensioengerechtigde leeftijd krijgt. De verlaging kan oplopen tot 18% en blijft van kracht nadat u uw pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt.

Kiest u voor een vervroegde 'Altersrente', dan kunt u tot uw pensioengerechtigde leeftijd een beperkt bedrag bijverdienen. Hoeveel precies hangt af of u een gedeeltelijke of een volledige 'Altersrente' krijgt.

Een VUT-uitkering uit Nederland telt als 'bijverdienen'. Daarom kunt u met een VUT-uitkering meestal geen vervroegde Duitse ouderdomsrente krijgen. Ook wat u bijverdient als zelfstandig ondernemer telt mee. Meld daarom uw bijverdiensten altijd bij uw Duitse uitkeringsinstantie!

Werkt u langer door en laat u uw 'Altersrente' (of een deel daarvan) pas na uw pensioengerechtigde leeftijd ingaan, dan wordt uw 'Altersrente' voor elke maand dat u er later gebruik van maakt met 0,5% verhoogd.

Duitse Renten

De 'Rentenversicherung' is de wettelijk geregelde pensioenverzekering in Duitsland. Verplicht verzekerd zijn werknemers die in loondienst of in het kader van een beroepsopleiding werkzaam zijn. Ook bepaalde groepen zelfstandigen vallen onder de verplichte verzekering.

Grundrente (Basispensioen) vanaf 2021

Gepensioneerden met een klein pensioen krijgen vanaf januari 2021 een toeslag. Degenen die ten minste 33 jaar pensioenpremies hebben betaald uit arbeid, kinderopvoeding en verzorgingswerk, komen in aanmerking voor een toeslag. Dit om ook hun arbeidsprestaties beter te erkennen. Gemiddeld zal er een toeslag van 75 euro zijn.

Het is niet mogelijk om betaalde premies in Duitsland af te kopen of over te laten hevelen naar Nederland. Duitse ouderdoms- en nabestaandenrenten kunt u aanvragen bij het SVB-kantoor in uw regio.

Als u in Duitsland werkzaam bent geweest en premie betaald heeft voor de Duitse 'Rentenversicherung', kan er voor u bij invaliditeit, ouderdom of overlijden aanspraak bestaan op een Duitse rente. De renteverzekering is een opbouwverzekering. De hoogte van de Duitse rente is afhankelijk van het jaarkomen en van het aantal verzekeringsjaren. Om voor een Duitse rente in aanmerking te komen, moet u een minimale verzekeringsduur (12 maanden) kunnen aantonen. Verzekerde tijdvakken in andere EU-landen tellen mee voor de vereiste wachttijd.

Vrijwillig

Gaat u buiten Nederland wonen of werken, dan bent u meestal niet meer verzekerd voor de AOW en de Anw (Algemene Nabestaanden Wet).

Premies 2017	Premie	Minimum	Maximum
Premie AOW	17,9%	526	5.267
Premie Anw	0,1%	2	28

De regering bepaalt elk jaar het premiepercentage, de minimumpremie en de maximumpremie.

Als u niet verzekerd bent voor de AOW krijgt u op uw pensioengerechtigde leeftijd een lager AOW-pensioen. Voor ieder heel jaar dat u niet verzekerd in Nederland bent, krijgt u later 2% minder AOW. Uiteraard bouwt u wel de Duitse Altesrente op.

Als u niet voor de Anw verzekerd bent, kan dit bij uw overlijden de volgende consequenties hebben:

- Uw partner krijgt een lagere of geen nabestaandenuitkering.
- Uw kinderen ontvangen een lagere of geen wezenuitkering.

Let op: Als u zich vrijwillig verzekert, kunnen uw partner en uw kinderen wel in aanmerking komen voor een volledige uitkering.

U kunt zich voor de vrijwillige verzekering aanmelden tot 1 jaar na het einde van uw verzekering voor de AOW en Anw.

Als werknemer in Duitsland bouwt u via de Deutsche Rentenversicherung ook een nabestaandenuitkering op, deze is alleen voor gehuwden. Bent u niet gehuwd, dan kan het raadzaam zijn een vrijwillige Anw-verzekering bij de SVB af te sluiten. Bij gehuwden zal over de Duitse gewerkte jaren uit Duitsland een nabestaandenuitkering worden betaald, de SVB zal de Nederlandse verzekeringsjaren uitbetalen. Samen vormt dit meestal een volledige uitkering.

Bij ongehuwden raden we aan om, zodra u buiten Nederland woont of werkt, meteen een vrijwillige verzekering aan te vragen. Zo voorkomt u dat, bij plotseling overlijden, uw partner of minderjarig kind geen aanspraak op een nabestaanden- uitkering kunnen maken. Voor een vrijwillige verzekering betaalt u jaarlijks een premie. De premie is een percentage van uw inkomen in een jaar. De premie wordt berekend over uw totale inkomen. Dat is uw inkomen uit Nederland plus uw inkomen in het buitenland. Er is een minimumpremie en een maximumpremie.

Toeslagen

Kinderbijslag

Doordat u in Duitsland werkt, kunt u recht hebben op kinderbijslag uit Duitsland. Het Duitse 'Kindergeld' wordt in principe betaald tot het kind 18 jaar oud is. Eventueel kan het 'Kindergeld' doorlopen tot de 25e verjaardag, maar dan moet uw kind wel studeren. Soms kan uw partner ook kinderbijslag krijgen uit Nederland, bijvoorbeeld als hij of zij daar werkt.

Als u in Duitsland werkt en uw partner werkt in Nederland, dan hebben u en uw partner in beide landen recht op kinderbijslag. Uw partner ontvangt dan Nederlandse kinderbijslag. Uit Duitsland ontvangt u een aanvulling op de Nederlandse kinderbijslag totdat deze even hoog is als de Duitse kinderbijslag.

Werkt uw partner niet, dan krijgt u kinderbijslag uit Duitsland. Omdat de Duitse kinderbijslag hoger is dan de Nederlandse, krijgt uw partner geen aanvulling uit Nederland op de Duitse kinderbijslag.

Ook als u studerende kinderen heeft die in Nederland studiefinanciering ontvangen, krijgt u kinderbijslag uit Duitsland.

Werken u en uw partner allebei in Duitsland, dan krijgt u alleen kinderbijslag uit Duitsland.

Heeft u voor een kind een kindgebonden budget? Dan wordt dit door de 'Familienkasse' verrekend met het 'Kindergeld'.

Nederland		Duitsland	
Sociale Verzekeringsbank		'Familienkasse' (Agentur für Arbeit)	
0 tot 5 jaar	€ 223,37	Voor de eerste en het tweede kind	€ 219
6 tot 11 jaar	€ 271,24	Voor het derde kind	€ 225
12 tot 17 jaar	€ 319,10	Voor elk volgend kind	€ 250

(per kind per 3 maanden)

(per kind per maand)

Andere gezinsuitkeringen

Kan ik nog andere gezinsuitkeringen uit Duitsland en Nederland krijgen?

Verwacht u of uw partner een kind? Of bent u net ouder of verzorger geworden? In Duitsland kunnen ouders naast Kindergeld ook Elterngeld en/of Kinderzuschlag krijgen. U kunt Elterngeld en Kinderzuschlag krijgen zonder dat dit invloed heeft op andere [gezinsbijslagen](#).

Kinderzuschlag

Wanneer kan ik Kinderzuschlag krijgen?

U kunt Kinderzuschlag krijgen voor uw kinderen jonger dan 25 jaar die in uw huishouden wonen, als:

- uw kind niet zelf gehuwd is, en
- voor uw kind Kindergeld betaald wordt, en
- het inkomen maandelijks minimaal € 900,00 voor gehuwden of minimaal € 600,00 voor alleenstaanden, en
- het inkomen en vermogen van iedereen in uw huishouden onder de maximumgrens blijft, en
- door de Kinderzuschlag geen bijstand (Arbeitslosengeld II of Sozialgeld) betaald hoeft te worden.

De maximumgrens voor het inkomen en vermogen bepaalt de Familienkasse door fictief de hoogte van de bijstand, de bijdrage aan de woonlasten en de totale kindertoeslag te berekenen.

Hoe hoog is de Kinderzuschlag?

De hoogte van de kindertoeslag hangt af van het inkomen en vermogen van de ouder(-s). Per maand krijgt u maximaal € 185,00 per kind. De kindertoeslag krijgt u samen met het Kindergeld. Daarnaast kunt u voor uw kinderen kosten voor educatie en vrijetijdsbesteding vergoed krijgen. Bijvoorbeeld:

- uitjes en kamp met school of kinderdagverblijf,
- persoonlijke schoolartikelen,
- vervoer van en naar school,
- leerondersteuning, gemeenschappelijke lunch op school, kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang
- uitkering voor deelname aan sociale en culturele activiteiten

Waar vraag ik Kinderzuschlag aan?

U vraagt de Duitse kindertoeslag, Kinderzuschlag, aan bij de Familienkasse. De Familienkasse is onderdeel van de Bundesagentur für Arbeit. U dient de aanvraag in bij de Familienkasse in (of in de buurt) van uw woonplaats. Nederlandse gezinsbijslagen zijn de kinderbijslag, het kindgebonden budget en de kinderopvangtoeslag. Duitsland heeft maar één gezinsbijslag, het Kindergeld. Voor de samenloop telt de Familienkasse de Nederlandse kinderopvangtoeslag niet mee.

- Bekijk bij welke Familienkasse u aan kunt vragen:
www.arbeitsagentur.de/familie-und-kinder

Elterngeld

Wanneer kan ik Elterngeld krijgen?

U kunt Elterngeld uit Duitsland krijgen voor kinderen, geboren na 1 januari 2007, die in uw huishouden wonen en door uzelf verzorgd en opgevoed worden, en als u niet meer dan 30 uur per week werkt. Ouders kunnen naast het Elterngeld beide nog twaalf maanden Elterngeld Plus ontvangen als zij minder dan 30 uren per week werken.

Hoe hoog is het Elterngeld?

Het Elterngeld is ongeveer 67% van het laatst verdiende loon. Het Elterngeld is altijd ten minste €300,00 en is nooit meer dan €1.800,00.

Vanaf de dag van de geboorte van het kind, krijgt u minimaal twee maanden lang en maximaal twaalf maanden lang Elterngeld. De periode kan over beide ouders verdeeld worden. Dan kan het Elterngeld maximaal veertien maanden lang worden betaald.

De hoogte van Elterngeld Plus is afhankelijk van uw inkomen.

Waar vraag ik Elterngeld aan?

U vraagt het Elterngeld aan bij de juiste Elterngeldst Stelle. De adressen vindt u op de website van het Bundesministerium.

Huurtoeslag

De kosten van een huurwoning stijgen elk jaar opnieuw. Als tegemoetkoming in deze hoge kosten komen veel mensen in aanmerking voor huurtoeslag. Wanneer u in aanmerking komt, ontvangt u de eerste betaling van de huurtoeslag 2021 al in december 2020.

Huurtoeslag 2020: Wie krijgt het?

Om de huurtoeslag 2021 te ontvangen moet u aan een aantal voorwaarden voldoen. Zo is het belangrijk dat u een zelfstandige woning heeft. Woont u op kamers of deelt u de keuken of toilet met andere appartementen dan komt u helaas niet in aanmerking voor huurtoeslag. Ook is het belangrijk dat uw inkomen niet te hoog is. Hoe hoger uw inkomen, hoe lager uw huurtoeslag 2021 gaat worden. Ook de rekenhuur van uw woning mag niet hoger zijn dan de maximale hoogte van een sociale huurwoning, namelijk € 752,33 per maand (in 2021 voor niet alleen wonend en 23 jaar e.o.).

Huurtoeslag 2019 aanvragen

Wanneer u in aanmerking komt voor huurtoeslag moet u deze zelf aanvragen. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de kinderbijslag, krijgt u hier niet automatisch bericht van! Wanneer u huurtoeslag wilt aanvragen heeft u de exacte hoogte van uw huur nodig. Ook zult u vooraf in moeten schatten hoe hoog uw inkomen het komende jaar gaat zijn. De huurtoeslag wordt namelijk als voorschot maandelijks aan u uitbetaald. Pas aan het eind van het jaar wordt een definitieve berekening gemaakt. Heeft u een wisselend inkomen of verwacht u dat uw salaris nog gaat stijgen? Houd de schatting van uw inkomen dan hoger aan. Zo voorkomt u dat u een deel terug moet betalen. Heeft u achteraf recht op meer geld? Dan maakt de Belastingdienst dit alsnog aan u over. Aanvragen doet u eenvoudig met behulp van uw DigiD.

Voor 2020 kunt u tot uiterlijk 1 september 2021 huurtoeslag aanvragen via www.huursubsidieberekenen.com.

Zorgtoeslag

Woont u in Nederland en werkt u alleen in het buitenland en hebt u geen Nederlandse zorgverzekering? Dan kunt u geen zorgtoeslag krijgen. U kunt wel in aanmerking komen voor zorgtoeslag als u gedetacheerd bent in het buitenland en met een zogenoemde E-101/A1-verklaring een Nederlandse zorgverzekering hebt.

Bent u in Nederland verzekerd, maar uw partner in het buitenland? Dan hebt u recht op de helft van de toeslag voor iemand met een toeslagpartner die wel in Nederland verzekerd is. Het inkomen van uw partner telt wel mee voor het bepalen van de hoogte van de zorgtoeslag.

Ziektekosten

Duitsland kent een verplichte, een vrijwillig verplichte en een particuliere ziektekostenverzekering.

- Een verplichte verzekering is er voor werknemers die onder de loongrens zitten, in 2020 is die € 62.550,- bruto per jaar (€ 5212,50 per maand)
- Mocht het loon hoger zijn, dan heeft de werknemer vaak de keuze tussen de vrijwillig verplichte verzekering ('Freiwillig gesetzliche Versicherung') en een particuliere verzekering ('Private Krankenversicherung').

Als u verplicht of vrijwillig verplicht verzekerd bent, kunt u als grensganger via het formulier E106/S1 ook gebruikmaken van het Nederlandse zorgstelsel (dit kan niet met een particuliere verzekering) via de verdragspolis van CZ.

Verplicht

De verplichte verzekering ('Krankenversicherung') in Duitsland betaalt niet alleen de kosten die gemaakt worden van bijvoorbeeld de huisarts, maar betaalt ook een ziekengelduitkering uit als iemand langer dan zes weken ziek is. De eerste zes weken betaalt de werkgever het loon door ('Lohnfortzahlung').

Vrijwillig

Kiest u voor een particuliere verzekering in Duitsland, dan is het aan te raden om eerst vrijblijvende offertes op te vragen. Familieleden zijn niet gratis meeverzekerd. Ook zou u in dit geval het ziekengeld ('Krankengeld') apart moeten bijverzekeren en bent u als particulier verzekerde niet verzekerd voor de Wet Langdurige Zorg (WLZ) in Nederland. Ook raden wij u aan met de verzekeraar duidelijk van te voren af te stemmen welke kosten (in binnen of buitenland) vergoed worden. U kunt ook een particuliere verzekering in Nederland afsluiten. Vraag informatie hierover bij uw huidige zorgverzekeraar, soms bieden zij een speciale buitenlandpolis aan.

Als u kiest voor een vrijwillig verplichte verzekering (Freiwillig gesetzliche Krankenversicherung), dan kunt u deze afsluiten bij een Duitse Krankenkasse. U wordt dan gelijkgesteld met een werknemer die verplicht verzekerd is.

Premies

De Duitse 'Krankenkassen' hanteren hetzelfde premiepercentage voor de ziektekostenverzekering: 14,6% van uw salaris waarvan uw werkgever ongeveer de helft voor zijn rekening neemt. De Krankenkasse mag daarnaast een opslagpercentage vragen, deze is per Krankenkasse verschillend en bedraagt maximaal 1,1% die de werknemer moet betalen via zijn loon.

Daarnaast betaalt u 2,05% (respectievelijk 2,3% als u geen kinderen heeft) van uw salaris voor de 'Pflegeversicherung' (vergelijkbaar met de Nederlandse WLZ). Deze premies worden op uw loon ingehouden.

U kunt in Duitsland gebruikmaken van de gezondheidszorg en u bent verzekerd voor ziekengeld. In principe betaalt de werkgever de eerste zes weken bij ziekte het loon door, daarna betaalt uw 'Krankenkasse' de ziekengelduitkering (tot 78 weken).

Een verplichte of 'freiwillig gesetzliche' verzekering geeft ook recht op een ziektekostenverzekering en WLZ-verzekering in Nederland. Heeft u een vrijwillige of een particuliere verzekering afgesloten, dan betaalt uw werkgever een tegemoetkoming in de premie. U vindt dit terug op uw loonstrookje als 'Arbeitgeber-Zuschuß'.

Aanmelding

Als u een baan hebt gevonden in Duitsland, dan moet u zich bij een 'Krankenkasse' aanmelden. De Duitse 'Krankenkasse' int de premies voor de sociale verzekeringen, regelt de ziektekostenverzekering en betaalt de ziekengelduitkering. De keuze voor de 'Krankenkasse' is vrij. Behalve een financiële keuze is het ook verstandig uw keuze te laten bepalen door de service die de 'Krankenkasse' biedt. U vraagt bij de 'Krankenkasse' waar u zich hebt aangemeld, het formulier E106/S1 aan. Dit formulier wordt afgegeven na overlegging van uw eerste loonstrook. Met dit formulier moet u zich melden bij CZ-zorgverzekeringen. In Nederland is dit de zorgverzekeraar voor grensgangers die in Nederland wonen en in het buitenland verzekerd zijn. Eventueel kunt u ook aanvullende verzekeringen afsluiten. U betaalt geen premie voor de basisverzekering, wel voor de aanvullende verzekeringen (tandarts en fysiotherapie).

Overstappen naar andere zorgverzekeraar (Krankenkasse) vereenvoudigd in 2021

Vanaf 2021 zijn er wijzigingen in het recht om van zorgverzekeraar te switchen: de formele opzegging is niet meer nodig. Wie wil overstappen naar een andere zorgverzekeraar, dient gewoon een nieuwe aanvraag in bij de nieuwe zorgverzekeraar. De nieuwe zorgverzekeraar zorgt dan voor de opzegging van de oude zorgverzekering. De periode waarbinnen men gebonden is aan de huidige zorgverzekeraar (en dus niet tussentijds kan opzeggen) wordt teruggebracht van 18 naar 12 maanden. In het geval van een nieuwe baan kunnen personen die verplicht verzekerd zijn, onmiddellijk van zorgverzekeraar veranderen – zokennisgeving ander aan het vorige ziekenfonds en zonder zich te houden aan de verbintenisperiode.

Meeverzekerden

Als uw partner geen zelfstandige verzekering in Nederland heeft, bijvoorbeeld niet werkt in Nederland, dan kunnen uw partner en kinderen (onder de 18 jaar) met u meeverzekerd worden via CZ.

Door middel van het formulier E106/S1 worden zij met u meeverzekerd in Nederland en kunnen ook zij gebruikmaken van de Nederlandse gezondheidszorg en ook van de Duitse gezondheidszorg via de Krankenkasse. Als u 'Privat' in Duitsland verzekerd bent, vallen uw partner en kinderen onder de Nederlandse zorgverzekering, zij zijn dan wel WLZ-verzekerd.

Medische zorg krijgt u meestal in het land waar u woont. In uw situatie is dat dus Nederland. Om de zorg waarvan u gebruik maakt vergoed te krijgen, vraagt u een formulier E106(S1) aan bij uw Duitse 'Krankenkasse' en stuurt het ingevulde formulier naar:

CZ Zorgverzekeringen:
Wilhelminastraat 39
6131 KM Sittard
Tel. (046) 459 58 12

Ziekte

Als u in Duitsland werkt en u wordt ziek of u krijgt een ongeval op uw werk, dan betaalt uw Duitse werkgever uw volledige loon de eerste 6 weken door. Bent u na 6 weken nog ziek, dan krijgt u een ziekgelduitkering van uw Duitse 'Krankenkasse' (zorgverzekeraar). Deze uitkering is 70% van het gemiddeld brutoloon dat u verdiende voordat u ziek werd.

Nederland	Duitsland
Loondoorbetaling 104 weken	Loondoorbetaling 6 weken
Minimum 70% van brutoloon; meestal eerste jaar 100% loon via CAO	70% van het gemiddeld brutoloon door 'Krankenkasse' (maximaal 78 weken)

Ziekmelden

Na ziekmelding bij uw Duitse werkgever, moet u zich ook onmiddellijk ziekmelden bij UWW via 0900 - 92 94. UWW zal om de volgende gegevens vragen:

- Duitse sociaalzekerheidsnummer.
- De naam van uw Duitse 'Krankenkasse'.
- Gegevens werkgever.
- Datum ziekmelding.

Uw Duitse werkgever zal om een verklaring van uw arts vragen. Nederlandse artsen geven deze verklaring niet af. Het volstaat om de uitnodigingsbrief die u van UWW ontvangt om bij een verzekeringsarts te verschijnen als verklaring te gebruiken voor uw Duitse werkgever.

Nadat u bij een verzekeringsarts van UWW bent geweest, geeft deze de resultaten van het medisch onderzoek door aan uw Duitse 'Krankenkasse'. Uw Duitse 'Krankenkasse' kan UWW verzoeken om vervolgonderzoeken uit te voeren.

Eigen risico

Als u gebruik maakt van de ziektekostenverzekering in Duitsland gaat dit volgens de voorwaarden van de Duitse verzekering. Maakt u in Nederland gebruik van de zorg, dan gaat dit naar de voorwaarden in Nederland. Maakt u in Nederland gebruik van de zorg, dan hebt u bijvoorbeeld een eigen risico van € 385,- per jaar (2020). U hebt geen recht op de Nederlandse zorgtoeslag.

www.uww.nl/internationaal

Langdurig ziek

Als u langer dan anderhalf jaar ziek bent, kunt u in aanmerking komen voor een Duitse arbeidsongeschiktheidsuitkering ('Erwerbsminderungsrente').

Deze krijgt u als u:

- In totaal 5 jaar in Duitsland verzekerd bent geweest en arbeidsongeschikt bent (Nederlandse arbeidsjaren tellen hierbij mee) of in andere landen van de EU hebt gewerkt en volgens de Duitse wetgeving voldoende arbeidsongeschikt bent.
- In de laatste 60 maanden voordat u arbeidsongeschikt werd minstens 36 maanden hebt gewerkt en daardoor verzekerd bent geweest. U mag ook de perioden meetellen waarin u in Nederland (of een ander EU-land) verzekerd was tegen arbeidsongeschiktheid door een ongeval of beroepsziekte. In dat geval is er geen 5 jaar wachttijd.

In Duitsland kent men twee arbeidsongeschiktheidsuitkeringen:

- Een volledige uitkering ('Volle Erwerbsminderungsrente') voor mensen die minder dan 3 uur per dag kunnen werken.
- Een gedeeltelijke uitkering ('Teilweise Erwerbsminderungs-Rente') voor mensen die 3 tot 6 uur per dag kunnen werken.

Werkloosheid

Als u grensganger bent en u wordt volledig werkloos, dan is op u de Nederlandse wetgeving van toepassing. UWV zal dan bepalen of u recht hebt op een werkloosheidsuitkering. U kunt de uitkering aanvragen bij UWV, waar u zich ook als werkzoekende moet registreren.

Als u gedeeltelijk blijft werken in Duitsland, of uw arbeidscontract wordt tijdelijk opgeschort door onvoorziene omstandigheden zoals brand, vorst of economische teruggang, dan moet u in Duitsland bij de 'Arbeitsagentur' uw uitkering aanvragen. Het is mogelijk dat u, om uw Nederlandse arbeidsverleden te bewijzen, een PD U1 (E301) van UWV nodig hebt.

Voorwaarden

Om aan de eisen te voldoen, telt UWV de verzekerde tijdvakken in het buitenland en de Nederlandse verzekerde tijdvakken bij elkaar op. U hebt daarvoor het formulier E301/PD U1 nodig. Dit formulier vraagt u aan bij de 'Agentur für Arbeit' in de plaats waar uw Duitse werkgever is gevestigd. Uw Duitse werkgever is verplicht u een 'Arbeitsbescheinigung' te geven. Hebt u nog geen E301/PD U1, maar wel de 'Arbeitsbescheinigung'? Dan kunt u op voorschotbasis uw Nederlandse uitkering ontvangen.

Aanvragen

Voor het aanvragen van de werkloosheidsuitkering in het woonland zijn de formulieren E301/PD U1 en E303/PD U3 aan te vragen bij de 'Agentur für Arbeit' waar uw werkgever is gevestigd. Mocht u een E301/PD U1 van UWV nodig hebben, dan kunt u die telefonisch aanvragen: nummer 0031 888 98 20 01 of schriftelijk:

UWV afdeling verdragen
Postbus 86,
7550 AB Hengelo

Meer informatie is te vinden op de website van UWV (www.uwv.nl) en op de site van de 'Bundesagentur für Arbeit': www.ba-auslandsvermittlung.de waar u ook een uitgebreide brochure over dit onderwerp kunt downloaden.

Herleven oude WW-rechten.

In bepaalde gevallen is herleving van uw oude WW-uitkering mogelijk. Dit hangt af van hoe lang u weer aan het werk bent.

Belangrijk

Werken in twee landen:

Als u in twee landen werkt voor 1 of meerdere werkgevers waaronder het woonland (minimaal 25%) is een A1 verklaring noodzakelijk om in Duitsland te kunnen werken. Ook wanneer u een gedeeltelijke WW-uitkering ontvangt en werkzaam bent in Duitsland. UWV moet dan een A1 verklaring maken en doorgeven aan de Sociale Verzekering Bank. Dit wordt centraal geregeld via het UWV Hengelo (0900-9294).

Met een A1 verklaring toont u aan in welk land de sociale verzekeringspremies (voor bijvoorbeeld AOW, kinderbijslag en werkloosheid) worden betaald. U bent in principe in beide landen belastingplichtig.

Afsluiten zorgverzekering:

Wanneer u in Duitsland gaat werken, moet u zich in Duitsland laten verzekeren voor ziektekosten. Informeert u daarom al vóór ondertekening van uw arbeidscontract naar een voor u geschikte zorgverzekering.

Verklaring loonbelastingaftrek:

Als u bij een Duitse werkgever begint, moet u speciale formulieren invullen. Als u onbepaald belastingplichtig bent is dit de 'Antrag auf unbeschränkte Steuern'. Bent u beperkt belastingplichtig is dat het formulier 'Antrag auf beschränkte Steuern'. Het laatste formulier kan de werkgever ook invullen en afgeven bij zijn Finanzamt. De aanvraag voor onbepaalde belastingplicht in Duitsland moet u zelf invullen, laten afstempelen door de Nederlandse belastingdienst en inleveren bij het Finanzamt waar de werkgever is gevestigd. Het Finanzamt zal dan de werkgever op de hoogte stellen van uw Steuernummer en Steuer ID. U krijgt hiervan een kopie.

Geldig identiteitsbewijs:

In Duitsland moet u zich door middel van een paspoort of een identiteitskaart kunnen legitimeren.

'Sozialversicherungsausweis'

Uw Duitse zorgverzekeraar zal voor u een registratiebewijs bij de 'Deutsche Rentenversicherung' aanvragen. De 'Deutsche Rentenversicherung' (DRV) is de bevoegde instantie voor uw in Duitsland opgebouwde pensioenaanspraken.

De Werk- en verblijfsvergunning:

Heeft u de Nederlandse nationaliteit of de nationaliteit van een andere EU-lidstaat, Liechtenstein, IJsland, Noorwegen of Zwitserland? Dan heeft u geen werk- en verblijfsvergunning nodig om in Duitsland te kunnen werken. In alle overige gevallen neemt u contact op met de 'Zentrale Auslands- und Fachvermittlung' (ZAV) van de Duitse 'Bundesagentur für Arbeit'.

Erkenning diploma's:

Uw diploma's of akten (zoals uw huwelijks- of geboorteakte) zijn niet automatisch geldig in Duitsland. Zorg voor erkenning van deze documenten als dat nodig is. Erkenning betekent dat u uw documenten laat legaliseren of waarderen. In sommige gevallen wordt u door een overheidsorgaan of een instituut gevraagd om een beëdigde vertaling van een door u ingediend document aan te leveren. Alleen beëdigde vertalers ('ermächtigte Übersetzer') mogen een beëdigde vertaling van dat document aanmaken.

Meer informatie

Websites

Bureau Duitse Zaken:

www.svb.nl/bdz

Grensinfopunten:

- EMS Dollart Region (EDR)
Homepage | Spreekuren
- EUREGIO Gronau/Enschede
Homepage | Spreekuren
- Euregio Rhein-Waal
Homepage | Spreekuren
- euregio rhein-maas-nord
Homepage | Spreekuren
- Euregio Maas-Rhein
Homepage | Spreekuren

Algemeen:

www.werkeninduitsland.nl
www.grensinfo.nl
www.startpuntgrensarbeid.nl
www.veg-eu.org

Nederland-België-Duitsland

www.emr-taskforce.org

Portaal Duitse wetgeving

www.bundesrecht.juris.de

'Bundesministerium für Arbeit und Soziales'

www.bmas.de
www.deutsche-sozialversicherung.de

Vacaturesites

www.edr-jobroboter.de
www.werk.nl
www.arbeitsagentur.de
www.jobachse.de

Duitse loonwijzers

www.lohnspiegel.de

'Bundesministerium der Finanzen'

www.bundesfinanzministerium.de
www.abgabenrechner.de
www.ofd.niedersachsen.de

Detacheren naar Duitsland

www.zoll.de
www.ulak.de

Adressen NL

Steunpunt Grensoverschrijdend Werken en Ondernemen (GWO)

Terra Nigrastraat 10
 NL 6216 BL Maastricht
 Tel: 0800 024 12 12 (vanuit Nederland)
 Tel: 0800 101 13 52 (vanuit Duitsland)
www.belastingdienst.nl

SVB - Bureau voor Duitse Zaken

Takenhofplein 4
 NL 6538 SZ Nijmegen
 Tel: 024 343 18 11
www.svb.nl/bdz

UWV

Postbus 58285
 NL 1040 HG Amsterdam
 Tel: 0113 75 03 50
www.uwv.nl
www.werk.nl

EURES

Nederland

UWV/WGSP Drenthe

Tjerk Mulder
Verlengde Spoorstraat 2
NL 7811 GA Emmen
Tel: 06 20 61 97 46
tjerk.mulder@uwv.nl

UWV/WGSP Groningen

Rob Damhuis
Verlengde Spoorstraat 2
NL 7811 GA Emmen
Tel: 06 11 04 71 94
Rob.damhuis@uwv.nl

UWV/WGSP Groningen

Annet Smit
Verlengde Spoorstraat 2
NL 7811 GA Emmen
Tel: 06 46 22 43 54
annet.smit@uwv.nl

Websites

www.eures.info
Euregio Enschede/Gronau
www.go-euregio.eu
Eems Dollard Regio
www.edr.eu
Euregio Rijn Waal
www.euregio.org
Maas Rijn Noord
www.euregio-rmn.de
Euregio Maas Rijn
www.grenzfopunkt.eu

Duitsland

Bundesagentur für Arbeit Leer

Freerk Hoek
Jahnstraße 6
D 26789 Leer
Tel: 0049 491 9270 771
Freerk.Hoek@arbeitsagentur.de

Bundesagentur für Arbeit Meppen

Isabell Meyer
Stadtring 9-15
D 48527 Nordhorn
Tel: 05921 870 239

Bundesagentur für Arbeit Nordhorn

Stadtring 9-15
D 48527 Nordhorn.
Tel: 0049 5921/870-119

Zentrum für Arbeit Leer

Landkreis Leer
Johann Willms
Bavinkstraße 23
26789 Leer
Tel. 0049-491/9994-2525
Johann.willms@lkleer.de

Ems Dollart Region EDR

Michiel Malewicz
Bunderpoort 14
NL 9693 CJ Nieuweschans
Tel: 0597 52 18 18
michiel.malewicz@edr.eu

Zorginstituut Nederland

Postbus 320
NL 1110 AH Diemen
Tel: 010 428 95 51
www.zorginstituutnederland.nl

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

Kantoor Verzekeringen
Postbus 357
NL 1180 AJ Amstelveen

Internationale Detachering

Tel: 020 656 52 77
Vrijwillige Verzekeringen
Tel: 020 656 52 25
www.svb.nl

CZ Sittard

(‘orgaan van het woonland’)
Postbus 55
NL 6130 MA Sittard
Tel: 046 459 58 12
Verdragen@CZ.nl
www.cz.nl

Belastingdienst Limburg

Kantoor Buitenland
Postbus 2865
NL 6401 DJ Heerlen
Tel: 055 538 53 85 (NL)
www.belastingdienst.nl

